

זרע שמשון

עריכה מיוחדת לילדי ישראל

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פסח תשע"ט • גליון 34

תורת שמשון

מפת דם

מפני מה העשיר הקב"ה את ישראל מיד בתחלת המכות? במדרש (שמו"ר ט, ט) אמר ריש לקיש ממפת דם העשירו ישראל, שלא היה המצרי יכול לשנות מים אלא אם היה קונה אותה מישראל.

ומקשה רבנו הזרע שמשון זי"ע, הנה יש לדקדק מה צורך היה שיתעשרו בני ישראל בזמן שהמצריים מקבלים מכות כשעדין ישראל נשארו במצרים, הלא הבטחת הקב"ה היתה "ואחר כן יצאו ברכוש גדול" והיינו בזמן שיצאו ממצרים, וכן הודיע להם הקב"ה זאת מיד כששלח את משה אליהם ואמר להם שייזכו לעשירות גדולה

בצאתם, ואם כן מה צורך היה שיתעשרו כבר מעתה?

ומיישב רבנו על פי דברי הגמרא (ב"ב קטז): דרש רבי פנחס בר חמא, קשה עניות בתוך ביתו של אדם יותר מהמשים מכות. והנה במצרים לקו המצרים חמשים מכות (לדעת רבי עקיבא שהוא המרבה בחשבון המכות שהיו במצרים), ורצה הקב"ה שידעו מצרים כי המכות שהם מקבלים הנה מפני שמשתעבדים בישראל, ואם בני ישראל יהיו עניים, נמצא שהם מכים יותר מהמצריים שהרי קשה עניות יותר מהמשים מכות, וממילא לא יהיה הפר בין סבלם של המצריים לסבלם של בני ישראל, לכה הכרח הקב"ה להעשיר את בני ישראל כבר מהמכה הראשונה, ויוכר שבני ישראל אינם סובלים ורק המצריים סובלים וממילא יבינו המצריים שעונשם בא להם מפני בני ישראל.

עוד מיישב רבנו על פי מה שכתב באהר הקדוש (ח"ב לג) שאיוב היה מיועצי פרעה, ובתחלה רצה פרעה לבוא על בני ישראל ולהורגם, יעץ לו איוב שלא יעשה כן, אלא שיקח את מזונם, ואח"כ ישלט גם על גופם על ידי שיעבדו עבודה קשה, ואמר הקב"ה באותו דין אני ידון אותך ע"ש.

ולפי זה מתבאר היטב שלכה מדה פנגד מדה עשה להם הקב"ה, שמיד בתחלה העשירו בני ישראל ממזונם של המצריים, ואחר כך לקו המצריים בגופם, ואחר כך הוצרף לתת להם שוב עשירות לקיים מה שהבטיח לאברהם.

(זרע שמשון פרשת וארא אות ט)

החיות יבואו עם היער

כי אם אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה (ח, יז): מקשה רבנו הזרע שמשון זי"ע, לכאורה תבות "וגם האדמה אשר הם עליה" מיתרים ומשוללי הבנה, ומה הם באים ללמדנו?

ומיישב רבנו (בשם העיון יעקב) על פי דברי הגמרא (סוטה מז): שהחיות כשאינם ביער - מקום שרגילים לדור שם, יש להם פחד ואינם מזיקים. ולכה נתחכם השי"ת להביא את החיות במכת הערוב עם היער עצמו, שבכה ירגישו החיות כאלו הם נמצאים במקומם ובביתם ויהיו מזמנים להזיק מבלי שום פחד. וזה מה שאמר משה לפרעה כשהתירה בו, שידע שהחיות יבואו עם האדמה אשר הם עליה ובכה תהיה המכה קשה יותר.

(זרע שמשון פרשת וארא אות יא)

ובניכס מרלינה בניס
בני בניס כשחילי זיתים
סביב לשלחכם, חכמים
ובניס, ובתיס מלאים
כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו
מזרעכם

ברכת המחבר
מתוך הקדמת הספר

חיי שמשון

פרקים מחיי הזרע שמשון

משקה מתורת רבותיו

הצצה קטנה אל הרייתקא דאורייתא שבבעצה במונטובה, בישיבת רבי דוד פינצי, ובמחיצת רבי אביעד, כשרבנו משקה מתורת רבותיו לאחרים, נתן לראות בספר פחד יצחק לרבי יצחק לאמפרוטני אב"ד פיארארא באיטליה, שם אנו מוצאים התפתבות בינו ולבין רבנו, בשאלות סבוכות בדיני שחיטה במסכת חליו, וזה לשון רבי יצחק רפאל חזקיה לאמפרוטני: "ובשנת תפ"ז, מעלת החבר ר' שמשון חיים נחמן מעיר מודינא, היושב בעיר מנטובה, ויוצק מים על ידי מעלת הרב כמחר"ר דוד פינצי נר"ו, שאל ממני בשם מעלת רבו הנ"ל, ובשם כל בני הישיבה הכללית של מנטובה, לשלוח שם דברי אלה, למען יעינינו בהם ויזכירוהו בנסיון, אם האמת אתי אם לא, ואני שלחתי את הדברים הנ"ל כתובים באגרת, וחליתי פניו למען יבקש ממעלת הרב הנ"ל ובני ישיבתו, לאשר ולקיים בהתימתן את דברי אם כנים הם".

הפוך בה דכולה בה

מעשה נפלא הובא בספר "חסדי אבות" (פרק ה משנה ל) למרן רבנו יוסף חיים זצ"ל, על מאמר התנא הפוך בה והפוך בה דכולה בה, וקשור לחג הפסח, חכם אחד היה לו משרת ושמו ברוך הירש, והיה הוא בן בית שלו שכל צרכי הבית הוא קונה אותם בכל יום, והנה ביום ערב פסח הלך ברוך הירש לשוק לקנות צרכי מועד ונתעכב בשוק עד שבא לבית, וכשבא נכנס לחדר רבו שהיה בכעס עליו בעבור שנתעכב, וכשראהו רבו קם וכתב תחת הצורה (התמיה) של ברוך הירש מלת בהמה, כי בחדר היו תלויים בכתל שתי צורות אחת צורת ההכם רבו של זה המשרת, ואחת צורת ברוך הירש, והחכם כתב בפני המשרת "בהמה", ואז קם המשרת וכתב תחת צורת רבו מלת "אתה". ויכעס החכם על המשרת איך העזת פניך לכתב "אתה" על הצורה שלי? שבזה אתה קורא אותי בהמה, ויאמר המשרת מדוע כתבת על צורתי בהמה? ויאמר לו החכם אני לא נתפונתי לקרתיך בהמה, אלא כתבתי אותיות בהמה שהוא ראשי תבות ב'רוך ה'ירש מ'ה ה'באת? או ב'שוק ה'לכת מ'ה ה'באת? כלומר אני שואל אותך מה הבאת מן השוק כי נתעכבת הרבה, ויען המשרת גם אני לא נתפונתי לומר עליך אתה בהמה, אלא כתבתי אתה להשיב לך תשובה על שאלתך ששאלת מה הבאת, ואמרתי לך אגוזים תמרים הבאתי, שהוא ראשי תבות אתה.

הפרשה ולקחה

פנינים מגדולי ישראל לחג הפסח

איך הסב רבי עקיבא בפני רבו?

בהגדה מובא מעשה ברבי אליעזר, ורבי יהושע, ורבי אלעזר בן עזריה, ורבי עקיבא, ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק ומספרין ביציאת מצרים כל אותו הלילה, עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית ע"כ, המהר"ם פדואה זצ"ל הקשה מדוע בעל ההגדה הזכיר שם המקום שהיו מסבין בו "בני ברק" וכי לאיזה ענין נכתב בהגדה? ועוד יש להבין כיצד הסב רבי עקיבא בפני רבו רבי אליעזר, הרי שנינו במסכת פסחים (דף קח.) שתלמיד אינו מיסב בפני רבו אלא אם כן מחל לו?

ובגמרא במסכת סנהדרין (דף סח.) מצינו כשחלה רבי אליעזר, נכנסו רבי עקיבא ורחביו לבקרו, הוא יושב בקנינוף שלו והן יושבין בטרקליו שלו, ואותו היום ערב שבת היה, ונכנס הורקנוס בנו לחלץ תפליו גער בו ויצא בנויפה, אמר לחבריו: כמדמה אני שדעתו של אבא נטרפה, אמר להן: דעתו ודעת אמו נטרפה, היאך מניחין אסור סקילה ועוסקין באסור שבות, בין שראו חכמים שדעתו מישיבת עליו נכנסו וישבו לפניו מרחק ארבע אמות, אמר להם: למה באתם? אמרו לו: ללמוד תורה באנו. אמר להם: ועד עכשו למה לא באתם? אמרו לו: לא היה לנו פנאי. אמר להן: תמה אני אם ימותו מיתת עצמן. אמר לו: רבי עקיבא שלי מהו? אמר לו: שלף קשה משלחן. והמהר"ם פדואה תרץ על פי הגמרא במסכת סנהדרין (דף לב:) תנו רבנן "צדק צדק תרדף", הלך אחר חכמים לישיבה, אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברר חיל, אחר רבי יהושע לפקיעין, אחר רבן גמליאל ליבנה, אחר רבי עקיבא לבני ברק, אחר רבי מתיא לרומי, אחר רבי הנניא בן תרדיון לסיכני, אחר רבי יוסי לצפורי, אחר רבי יהודה בן בתירה לנציבין, אחר רבי יהושע לגולה, אחר רבי לבית טערים, אחר חכמים ללשכת הגזית. יוצא שרבי עקיבא היה מרא דאתרא של בני ברק, ואיתא במדרש, שרב המגיע למקום שתלמידו המרא דאתרא במקום, חיב רבו לחלק לו כבוד, לפי"ו מובן מדוע היה צריך בעל ההגדה לומר שמעשה זה היה בבני ברק.

היו מסבין בבני ברק, למאי נפק"מ היכן הסבו?

והקשה האברבנאל לשם מה בעל ההגדה כתב שם העיר בני ברק? ותרץ שבני ברק הפונה היא שישבו על כרים ונסתות לבנים, שתרגמן הוא בני ברק, ולא הפונה על העיר בני ברק. ומרן החיד"א הקשה על דברי האברבנאל הנ"ל מהיכן לו שלא מדבר על העיר בני ברק, אלא מדבר על כרים ונסתות לבנות, והרי משמע מלשון בעל ההגדה שהיו מסבין בעיר בני ברק, ולא בלשון אחרת ונשאר בצריף עיון. ויש לומר בהקדים לדברי הגמרא במסכת סוכה (דף טו:) שרבי אליעזר מקום מושבו בלוד, והוא עצמו משבח את העצלנים שאין יוצאים מבתיהם ברגל, שנאמר (דברים יד) ושמת אתה ובייתך, ורבי אליעזר נאה דורש נאה מקיים לכן אפשר לומר שבאמת לא יצא מביתו בהג רק הגיעו תלמידיו אליו.

נערך ע"י המחנך הנודע הרב ינון כהן שליט"א | יו"ל ע"י האיגוד העולמי להפצת תורת זרע שמשון

ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאשקעס 347-496-5657 | ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450

לקבלת הגליון נא לשלוח למייל: zera277@gmail.com | לקבלת הגליון להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידכונים: 02-80-80-600

ניתן לתרום ליכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרכנתיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלוחה 3

זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומוזני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו.

זרע שמשון ת"ר ירושלים 5775
זרע שמשון ת"ר ירושלים 5775
זרע שמשון ת"ר ירושלים 5775
זרע שמשון ת"ר ירושלים 5775